

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5Co/41/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3816205060
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3816205060.3

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho v spore žalobcu E. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom X. R. XX/XX, Z. pod Y., zastúpeného JUDr. Jaroslavom Hujíkom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 3, Prievidza, proti žalovanému H. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. XXX/XX, Z. pod Y., zastúpeného JUDr. Dušanom Motúsom, advokátom, so sídlom Hviezdoslavova 3, Prievidza, o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti a o vzájomnej žalobe o zaplatenie sumy 5.312,50 eur, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 26. novembra 2021, č. k. 18C/75/2016-464, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. **p o t v r d z u j e.**
- II. Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie výkonom I. vzájomnú žalobu žalovaného o zaplatenie sumy 4.187,81 eur zamietol, výkonom II. ustálil, že žalovaný má voči žalobcovi zo žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výkonom III. ustálil, že žalobca má voči žalovanému zo vzájomnej žaloby o zaplatenie sumy 5.312,50 eur nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zrušenia a vyporiadania spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam nachádzajúcich sa v k.ú. Z. pod Y., zapísaných na LV č. XXXX, a to rodinný dom súp. č. XXX, parc. č. CKN XXXX/X, v ktorom má žalobca spoluvlastnícky podiel 17/32 a žalovaný podiel 15/32. Žalobca je podielovým spoluvlastníkom nehnuteľností zapísaných na LV č. XX, a to orná pôda vo výmere 272 m², parc. č. CKN XXXX/X, zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 528 m², parc. č. CKN XXXX/X, k. ú. Z. pod Y., v podiele 1/2 žalovaný v podiele 1/2. Žalovaný vo vyjadrení uviedol, že počas vzájomných rokovaní mal za to, že ak by ho mal žalobca vyplatiť, musel by zaplatiť náhradu vo výške 35.000 eur, keď vychádzal z vložených investícií na rodinný dom, ktoré žalovaný vložil z vlastných finančných prostriedkov celkovo vo výške 13.000 až 15.000 eur v priebehu 18 rokov. Žalovaný si je vedomý, že časť ním vynaložených prostriedkov na opravy a údržbu rodinného domu sú už premĺčané, okrem investície žalovaného na rekonštrukciu podkrovia v roku 2015 vo výške 3.000 eur. Žalovaný vynaložil prostriedky na nie nevyhnutné opravy a údržbu vecí bez súhlasu druhého spoluvlastníka (žalobcu), čím došlo k jeho bezdôvodnému obohateniu, ktoré vzniká až pri zániku podielového spoluvlastníctva. Realizovanými investíciami žalovaného, a to plynofikáciou, rekonštrukciou kotle s novou pecou, postavením terasy, vybudovaním podkrovnej izby, WC, nového vchodu, zhodnotil spoločný rodinný dom o sumu minimálne 10.000 eur, preto sa žalobca obohatil o sumu 5.321,50 eur. Žalovaný navrhol zrušiť podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam a vyporiadať ho príkazaním nehnuteľností do vlastníctva žalovaného s uložením povinnosti vyplatiť žalobcu sumou 26.805 eur a zároveň žiadal v zmysle vzájomného návrhu uložiť žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému titulom bezdôvodného obohatenia sumu 5.321,50 eur. Žalobca namietal nárok žalovaného na náhradu vložených investícií, nakoľko prevažná väčšina úprav domu nemala povahu

investícií zhodnocujúcich dom, ale len opráv, resp. výmeny starších vecí za novšie v dôsledku ich opotrebenia, prispôsobenia veci predstavám žalovaného pri užívaní spoločnej veci, pričom išlo o porovnateľné výdavky so žalobcom, preto žiadal vzájomný návrh žalovaného zamietnuť.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom č. k. 18C/75/2016-276 zo dňa 16.05.2018 vo výroku I. a II. zrušil a vyporiadal podielové spoluvlastníctvo, vo výroku III. uložil žalovanému povinnosť vyplatíť žalobcu na vyrovnanie jeho spoluvlastníckeho podielu, vo výroku IV. uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému 4.187,81 eur, vo výroku V. v prevyšujúcej časti vzájomnú žalobu žalovaného zamietol, vo výroku VI. rozhodol o náhrade trov konania a vo výroku VII. a VIII. rozhodol o trovách štátu. Krajský súd v Trenčíne rozsudkom č.k. 5Co/246/2018-335 zo dňa 27.03.2019 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch I., II., III. tak, že zrušil podielové spoluvlastníctvo stranám sporu, podielové spoluvlastníctvo vyporiadal tak, že všetky uvedené nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie jeho spoluvlastníckeho podielu sumu 30.489,75 eur. Rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku IV. o povinnosti zaplatiť žalovanému 4.187,81 eur a vo výroku VI. o trovách konania zrušil a vec vrátil a vo výrokoch VII. a VIII. rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil. Po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR uznesením zo dňa 31.03.2021, sp. zn. 1 Cdo 112/2020, ktorým dovolanie žalobcu odmietol, zostalo predmetom sporu opätovné rozhodnutie súdu prvej inštancie o vzájomnej žalobe o zaplatenie sumy 4.187,81 eur a o nároku strán sporu na trovy konania.

3. Na základe vykonaného dokazovania a po vyhodnotení každého dôkazu jednotlivo a všetkých dôkazov vo vzájomnej súvislosti, dospel súd prvej inštancie po doplnení dokazovania k záveru, že vzájomný návrh žalovaného o zaplatenie sumy 4.187,81 nie je dôvodný. Z vykonaného dokazovania nevyplývajú žalovaným tvrdené skutočnosti, resp. že tieto investície v žalovanej sume zrealizoval žalovaný bez súhlasu podielového spoluvlastníka (žalobcu). Žalovaný nepreukázal tiež, že sa jedná o investície, ktoré boli realizované výlučne žalovaným. Vzhľadom na uvedené žalovaný neunesol v konaní dôkazné bremeno, súd preto jeho návrhu z uvedeného dôvodu nemohol vyhovieť. V spore nebolo dostatočným spôsobom a bez pochybností preukázané tvrdenie žalovaného, že išlo o investície výlučne žalovaného, na ktoré nemal súhlas žalobcu a preto tento nárok nie je premlčaný. Súd s poukazom na svoje odôvodnenie rozhodnutia nemohol vzájomnej žalobe vyhovieť z dôvodu vznesenej námietky premlčania tohto nároku žalobcom, ktorú vyhodnotil ako dôvodnú. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa pomeru úspechu v spore podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 257 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. Čo do žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva nebolo medzi stranami sporné, že spoluvlastníctvo má byť zrušené a vyporiadané tak, že nehnuteľnosť bude v celosti prikázaná za náhradu jednej zo strán. Spor sa viedol o to, komu bude nehnuteľnosť prikázaná do výlučného vlastníctva a za akú náhradu. Pre určenie úspechu v spore súd prihliadal len na úspech strán v týchto sporných otázkach. Na úspechu strany v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva sa podieľa jej úspech čo do výšky náhrady za spoluvlastnícky podiel a jej úspech čo do prikázania nehnuteľnosti. Medzi stranami sporu bola zhoda na zrušení podielového spoluvlastníctva. Nebola zhoda v tom, komu má súd spoločnú veci prikázať do výlučného vlastníctva. V konaní bol úspešný žalovaný, ktorý od začiatku sporu konzistentne navrhoval žalobcovi opakovane mimosúdnu dohodu, v zmysle ktorej by nehnuteľnosti pripadli do jeho výlučného vlastníctva a výšku vyplatenej náhrady žalovaný navrhol sumu 26.805 eur. Čo do prikázania nehnuteľnosti, bol žalovaný úspešný v plnom rozsahu 100 %, keď mu súd nehnuteľnosti prikázal do jeho výlučného vlastníctva. Čo do výšky náhrady, suma navrhovaná žalovaným na vyplatenie podielu bola 26.805 eur, pričom suma navrhovaná žalobcom bola 25.000 eur, kedy súd určil podiel na vyrovnanie v sume 30.489,75 eur. Možno teda konštatovať, že aj v tejto časti bol žalovaný úspešnejší ako žalobca. S poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 22Cdo 3082/2016 zo dňa 14.12.2016 v prípade, kedy v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva obaja účastníci súhlasia so zrušením spoluvlastníctva a každý z nich navrhuje prikázanie veci do svojho výlučného vlastníctva, možno s prihliadnutím k individuálnym okolnostiam považovať žalovaného za plne procesne úspešného, ak bola spoločná vec prikázaná do jeho výlučného vlastníctva. Taktiež z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4M Cdo 10/2012 zo dňa 26.07.2012 vyplýva, že ak podielový spoluvlastník dosiahol v súdnom konaní zrušenie podielového spoluvlastníctva autoritatívnym rozhodnutím súdu s takým spôsobom vyporiadania, na ako sa márne pokúšal s druhým spoluvlastníkom dohodnúť a aký následne navrhol v súdnom konaní, bol v súdnom konaní v plnom rozsahu úspešný. Súd poukázal aj na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 572/19. Na základe vyššie uvedeného súd priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania zo žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva v rozsahu 100 %. V danom prípade súd neaplikoval ustanovenie § 257 CSP, keď nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa. Súd v

tejto súvislosti poukázal na tvrdenie žalovaného, ktoré nebolo sporným, a to, že žalovaný pred podaním žaloby aj počas súdneho konania bol ochotný uzavrieť dohodu, dvakrát sa dokonca so žalobcom aj ústne dohodol, dvakrát si vybavil úver a dvakrát žalobca dohodu odmietol uzatvoriť. Uvedené potvrdil v konaní aj žalobca, keď súdu tvrdil, že on podľa vzájomných rokovaní o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva aj prejavil vôľu nehnuteľnosti prenechať do výlučného vlastníctva žalovanému a za týmto účelom bol vypracovaný aj znalecký posudok u znalca Ing. Hamáčka. Súd tak nezistil dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie nároku na náhradu trov konania žalovanému. Čo do trov konania o vzájomnej žalobe o zaplatenie sumy 5.321,50 eur titulom bezdôvodného obohatenia bol žalobca v celom rozsahu úspešný, preto má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % podľa § 255 ods. 1 CSP, pričom taktiež dôvody hodné osobitného zreteľa pre postup podľa § 257 CSP neboli súdom zistené. O konkrétnej výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením podľa § 262 ods. 1, 2 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku, proti výroku II. o trovách konania zo žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, podal včas odvolanie žalobca. Uviedol, že pred podaním žaloby mal záujem dohodnúť sa so žalovaným mimosúdne na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva tak, že ak žalobcovi zostanú nehnuteľnosti, tak vyplatí žalovanému sumu 25.000 eur, čo žalovaný odmietol a požadoval na vyplatenie sumu 35.000 eur, k dohode nedošlo. Počas súdneho konania prebiehali aj rokovania, počas ktorých ponuka žalovaného na vyplatenie žalobcu neprevýšila sumu 26.805 eur a v opačnom prípade žalovaný požadoval od žalobcu vyplatenie sumy 35.000 eur. Súd rozhodol podľa ceny v znaleckom posudku Ing. Lehockého. Nie je správny názor súdu prvej inštancie v tom, že je dôvodné a súladné so súdnou praxou, aby žalobca za takéhoto skutkového stavu mal povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 100 %. Žalovaný nemal úspech vo veci v plnom rozsahu, ale len čiastočný. Návrh žalobcu na zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva bol dôvodný, keďže nesúhlasil, aby žalovanému zaplatil 35.000 eur, ak by nehnuteľnosti pripadli do vlastníctva žalobcu. Súd nerozhodol tak, ako navrhol žalovaný. Je pravda, že súd nerozhodol ani tak, že by nehnuteľnosti prikázal do vlastníctva žalobcu, ale prikázal ich do vlastníctva žalovaného, ktorého zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu 30.489,75 eur, namiesto jeho pôvodnej mimosúdnej ponuky 22.000 eur a v súdnom konaní zvýšenej sumy 26.805 eur. Strany sporu tak mali len čiastočné úspechy v spore a priznanie plnej náhrady trov konania žalovanému je v rozpore s ustanovením § 255 ods. 1 CSP. Nakoľko strany sporu pripúšťali oba spôsoby vyporiadania spoluvlastníctva, rozhodujúci pre pomer úspechu a neúspechu vo veci je len pomer výšky výplaty, ktorú bol ochotný zaplatiť žalovaný žalobcovi vo vzťahu k výplati, ktorú súd zaviazal žalovaného zaplatiť. Žalovaný bol ochotný napokon zaplatiť žalobcovi sumu 26.805 eur, a to za predpokladu úspechu o jeho vzájomnej žalobe vo výške 5.321,50 eur. Jeho celková ponuka výplaty bola suma 21.483,50 eur (26.805 - 5.321,50). Súd žalovaného však zaviazal zaplatiť sumu 30.489,75 eur, vyššiu sumu od ponuky žalovaného o sumu 9.006,25 eur. Tieto skutočnosti súd prvej inštancie pri rozhodovaní o trovách konania nesprávne nevzal do úvahy a vzhľadom na okolnosti veci mal súd postupovať podľa § 255 ods. 2 CSP a rozhodnúť tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania. Pri takomto rozhodnutí by bolo zohľadnené aj to, že výška náhrady za spoluvlastnícky podiel bola ustálená až v súdnom konaní podľa znaleckého posudku, ktorého záver nepotvrdil žalobcov ani žalovaného návrh. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania, alternatívne, že náhradu trov konania pomerne rozdelí podľa pomeru úspechu a neúspechu vo veci o zrušenie a vyporiadanie spoluvlastníctva.

5. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne vyjadril a uviedol, že medzi stranami sporu prebiehali viaceré rokovania, avšak žalovaný pripúšťal len nadobudnutie spoločných nehnuteľností do jeho vlastníctva, pretože tieto nehnuteľnosti užíval, staral sa o ne a zveľaďoval ich. Opačný spôsob vyporiadania nehnuteľností zvažoval za účelom ukončenia súdneho sporu v roku 2017, kedy mal možnosť zakúpiť si dom v J., k čomu nedošlo. Žalobca už v roku 2015 žalovanému navrhol, aby si dali spoločne vypracovať znalecký posudok na ocenenie nehnuteľností, pričom následne buď žalovaný zo všeobecnej hodnoty vyplatí žalobcu, alebo nehnuteľnosti predajú a rozdelia si výťažok. O spoločné nehnuteľnosti vtedy žalobca záujem nemal. Žalovaný od začiatku mimosúdnych rokovaní s predajom spoločných nehnuteľností nesúhlasil, bol ochotný žalobcovi vyplatiť náhradu za jeho spoluvlastnícky podiel, ktorú určí znalec Ing. Miroslav Hamáček. Znalec mal však podľa dohody ohodnotiť dom v stave, v akom by bol bez investícií vynaložených žalovaným. Všeobecná hodnota stavieb podľa znaleckého posudku č. 218/2015 bola 35.573,74 eur a pozemkov 5.160 eur, kedy by žalobcovi patrila náhrada za jeho podiel v sume 21.478,55 eur, pričom žalovaný bol ochotný zaplatiť vyššiu sumu 25.000 eur, s čím žalobca nesúhlasil a žiadal neprimeranú náhradu 40.000 eur. Nakoniec sa strany sporu ústne dohodli, že žalovaný zaplatí žalobcovi čiastku 30.000 eur a za týmto účelom si žalovaný začal vybavovať v

SLSP, a.s. úver. Počas súdneho konania sa strany ústne dohodli, že pozemok parc. CKN č. XXXX/X by mal pripadnúť do výlučného vlastníctva žalobcu, do výlučného vlastníctva žalovaného by pripadol rodinný dom súp. č. XXX na parcele č. XXXX/X a pozemok parc. č. XXXX/X a žalovaný by vyplatil žalobcovi náhradu vo výške 27.000 eur. Za týmto účelom si žalovaný opätovne vybavil úver, avšak žalobca odmietol podpísať záložnú zmluvu na zabezpečenie úveru žalovaného, ako aj uzatvoriť dohodu o zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. J. zo dňa 07.12.2018 žalovaný súdu oznámil, že po poslednom znaleckom posudku nedošlo medzi stranami k mimosúdnemu rokovaniu, ale žalovaný je ochotný uzatvoriť so žalobcom súdny zmierny, podľa ktorého by sa žalovaný stal výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností, pričom by žalobcovi vyplatil sumu 28.000 eur, pričom k zmiernu nedošlo. Nie je tak pravdou, že žalovaný bol ochotný zaplatiť žalobcovi náhradu za spoluvlastnícky podiel len sumu 26.805 eur, a to len za predpokladu úspešnosti vo vzájomnej žalobe. Pre posúdenie pomeru úspechu vo veci je potrebné vychádzať nielen z výšky priznanej náhrady za spoluvlastnícky podiel, ktorá vychádzala zo znaleckého posudku, ale aj zo spôsobu vyporiadania spoločných nehnuteľností. Žalobca sa počas celého súdneho konania domáhal prikázania nehnuteľností do jeho vlastníctva, pričom žalovaný počas celého súdneho konania žiadal prikázať nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva. Žalovaný tak mal plný úspech v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, nakoľko nehnuteľnosti boli v súlade s návrhom žalovaného prikázané do jeho výlučného vlastníctva a bol zaviazaný na zaplatenie náhrady za spoluvlastnícky podiel vo výške vychádzajúcej zo znaleckého posudku. Pred začatím a aj počas súdneho konania urobil žalovaný maximum pre zmiernu ukončenie veci a žalobca, napriek viacerým ústnym dohodám, k uzavretiu zmiernu napokon nikdy nepristúpil. Žalovaný navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny.

6. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP v spojení s § 470 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti vo výroku II. o trovách konania zo žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva podľa § 387 ods. 1 CSP v konečnom dôsledku ako vecne správny potvrdiť.

7. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. o zamietnutí vzájomnej žaloby a vo výroku III. o náhrade trov konania zo vzájomnej žaloby, odvolaním napadnutý nebol, a preto zostalo rozhodnutie súdu prvej inštancie v tejto časti právoplatné a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknuté.

8. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou domáhal proti žalovanému zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnosti zapísanej na LV č. XXXX, v k.ú. Z. pod Y., a to rodinný dom súp. č. XXX stojaci na parc. č. CKN XXXX/X a k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XX, v k.ú. Z. pod Y., a to parcela CKN č. XXXX/X zastavaná plocha a nádvorie vo výmere 528 m² a parcela CKN č. XXXX/X orná pôda vo výmere 272 m². Žalobca žiadal zrušiť podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam a tieto vyporiadať tak, že ich súd prikáže do výlučného vlastníctva žalobcu a uloží mu povinnosť vyplatiť žalovanému na vyrovnanie podielov sumu 25.000 eur. Naopak žalovaný navrhol zrušiť podielové spoluvlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam a vyporiadať ich prikázaním do jeho vlastníctva s povinnosťou vyplatiť žalobcovi sumu 26.805 eur. Súd prvej inštancie rozsudkom č.k. 18C/75/2016-276 zo dňa 16.05.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5Co/246/2018-335 zo dňa 27.03.2019 zrušil podielové spoluvlastníctvo žalobcu a žalovaného k predmetným nehnuteľnostiam, vyporiadal podielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam tak, že všetky nehnuteľnosti prikázal do výlučného vlastníctva žalovaného a žalovaného zaviazal zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu sumu 30.489,75 eur.

9. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

10. Je nutné konštatovať, že z procesného hľadiska predstavuje konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva tzv. judicium duplex. Konanie môže byť začaté na návrh ktoréhokolvek zo spoluvlastníkov, pričom všetci spoluvlastníci majú v konaní postavenie žalobcu aj žalovaného nehľadiac na to, kto žalobu podal. Súd vydáva konštitutívne rozhodnutie, nie je viazaný návrhmi účastníkov a môže rozhodnúť iným spôsobom ako je navrhované. Voľba konkrétneho spôsobu vyporiadania je v konečnom dôsledku výlučne na súde, ktorý je pritom viazaný zákonným poradím jednotlivých spôsobom vyporiadania. Zmienené špecifiká v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je nutné mať na pamäti aj pri rozhodovaní o trovách takéhoto konania. Nikto zásadne nemôže byť nútený zotrvať v spoluvlastníctve, žiadneho zo spoluvlastníkov nemožno bez ďalšieho sankcionovať za to, že spoluvlastníctvo má byť zrušené a vyporiadané, resp. za to, že bol na súde podaný príslušný návrh

na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Takto začatie a vedenie konania pred súdom nemožno bez ďalšieho klásť na ťarchu ani tomu spoluvlastníkovi, ktorý ho inicioval, ani tomu, ktorý sa formálne ocitol na strane žalovanej. Súčasne treba zohľadniť, že spoluvlastníci sami nemôžu plne ovplyvniť konečné rozhodnutie súdu o spôsobe vyporiadania. Za týchto okolností, kedy spoluvlastníci dopredu nemôžu presne predvídať konkrétne rozhodnutie súdu a naopak každý z odlišných návrhov spoluvlastníkov môže mať rozumne presvedčivý základ, kedy všetci spoluvlastníci majú v konaní zhodne procesné postavenie žalobcu aj žalovaných a kedy sa v konaní jedná o rovnom vlastníckom práve všetkých účastníkov sa spravidla ako spravodlivé východisko pre rozhodnutie o trovách konania bude javiť, aby každý zo spoluvlastníkov sám niesol svoje náklady konania a nebol povinný hradiť náklady iného spoluvlastníka, ibaže by preto boli dané zvláštne dôvody a vzhľadom na okolnosti prípadu by boli dané dôvody na aplikáciu ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

11. Zásada úspechu v spore (zásada zodpovednosti za výsledok sporu) sa premieta v ustanovení § 255 ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania, zásada ktorá sa uplatní tak, že neúspešná strana sporu je povinná nahradiť v spore úspešnej strane trovy konania, ktoré úspešnej strane vznikli. Úspech vo veci súd vždy skúma čo do právneho základu veci a čo do výšky priznaného nároku. Zásada úspechu sa vzťahuje aj na konania, kde súd rozhoduje o spôsobe vyporiadania, napr. na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Je to tak preto, že strana v spore neúspešná mohla súdnemu konaniu predísť tým, že by sa sama dohodla na vyporiadaní. Ak napríklad jedna zo strán sporu navrhuje rozdelenie pozemku na dve polovice a druhá trvá na tom, že si pozemok ponechá celý a druhú stranu vyplatí, závisí od rozhodnutia súdu, komu dá z hľadiska práva a spravodlivosti za pravdu, pričom súd vždy prihliadne na správanie strán sporu pred podaním žaloby a aj v priebehu konania, či bolo možné predísť súdnemu konaniu, ako strany sporu navrhovali rozhodnúť v porovnaní s výsledkom konania. Procesný úspech sa určuje vo vzťahu k predmetu sporu úspechom (t. j. víťazstvom) v spore. Plný úspech v spore sa zisťuje porovnaním žalobnej žiadosti (petitu) a výroku, ktorým sa rozhodlo vo veci samej. Plný úspech v spore môže mať žalobca aj žalovaný. U žalobcu ide o plný úspech vo veci vtedy, ak sa výrok meritórneho rozhodnutia zhoduje so žalobným petitom, ktorý bol naposledy urobený vo veci samej.

12. Odvolací súd konštatuje, že podielové spoluvlastníctvo strán sporu k nehnuteľnostiam zapísaných na LV č. XXXX a LV č. XX, v k.ú. Z. pod Vtáčnikom, bolo zrušené a je pravda, že súd nerozhodol v zmysle žalobného návrhu žalobcu, teda neprikázal sporné nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalobcu, ale do vlastníctva žalovaného. Ako bolo vyššie uvedené, v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva všetci spoluvlastníci spoločnej nehnuteľnosti sú v postavení žalobcu aj žalovaného (iudicium duplex), aj keď návrh nepodali, nakoľko podaním žaloby na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva je uplatnené aj právo žalovaného na vyporiadanie podielového spoluvlastníctva. Úspech v takejto veci nie je možné vidieť len v tom, že súd vyhovie žalobe toho spoluvlastníka, ktorý žalobu podal ako prvý a vo všeobecnosti nie je možné vychádzať zo zásady úspechu žalobcu v konaní bez prihliadnutia na okolnosti konkrétneho prípadu. O priznaní náhrady trov konania medzi účastníkmi takehoto konania možno uvažovať vtedy, pokiaľ jeden z podielových spoluvlastníkov nedal žiadny dôvod na podanie žaloby o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva na súd, resp. pokiaľ navrhol alebo súhlasil so zákonným riešením vyporiadania podielového spoluvlastníctva a druhý podielový spoluvlastník s ním nesúhlasil. V danom prípade tieto podmienky sú splnené. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie má za to, že v danom prípade boli splnené podmienky na aplikáciu ustanovenia § 255 ods. 1 CSP vzhľadom na celý priebeh konania, ako aj na správanie obidvoch strán sporu a žalovaný mal v konaní plný úspech, ktorý tak má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie bolo preukázané a nebolo v konaní ani sporným to, že žalobca so žalovaným pred podaním žaloby dlhodobo viedli mimosúdne rokovania, v zmysle ktorých mal predmetné nehnuteľnosti prevziať do výlučného vlastníctva žalovaný a žalobcovi mal byť zo strany žalovaného vyplatený vyrovnávací podiel, pričom žalobca nesúhlasil s uvedeným návrhom žalovaného a nesúhlasil ani s návrhom, kedy by žalobca mal prevziať predmetné nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva. Pokiaľ ide o samotné konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, žalobca a žalovaný súhlasili so zrušením ich podielového spoluvlastníctva, pričom sa nevedeli dohodnúť na vyporiadaní podielového spoluvlastníctva. V priebehu konania strany sporu avizovali mimosúdne rokovania s tým, že nehnuteľnosti mali byť prikázané do výlučného vlastníctva žalovanému s povinnosťou zaplatiť žalobcovi vyrovnávací podiel a žalovaný si za týmto účelom opakovane vybavil v peňažnom ústave úver, pričom žalobca k dohode napokon nepristúpil a nesúhlasil s dohodou. Z vykonaného dokazovania je ďalej zrejmé, že nehnuteľnosť užíva výlučne žalovaný, ktorý investoval do nehnuteľnosti tým, že zhodnotil rodinný dom a udržiava

nehnutelnosti v užívaniaskopnom stave a naopak žalobca neužíva nehnuteľnosti od roku 2015. Obidvaja podieloví spoluvlastníci vyjadrili vôľu ďalej nezotrvať v podielovom spoluvlastníctve, preto súd zrušil podielové spoluvlastníctvo a vzhľadom na to, že žalovaný nehnuteľnosti výlučne užíva, má záujem aj naďalej bývať v rodinnom dome, stará sa o nehnuteľnosti a udržiava ich, súd predmetné nehnuteľnosti prikázal žalovanému do výlučného vlastníctva za primeranú náhradu. V konaní nebolo sporným, že žalovaný užíva nehnuteľnosti 18 rokov a ani žalobca nerozporoval tvrdenie žalovaného, že až do podania žaloby na súd, prebiehali medzi stranami sporu dojednania o prikázaní veci do výlučného vlastníctva žalovaného, pričom sa nevedeli dohodnúť na cene za vyrovnávací spoluvlastnícky podiel na nehnuteľnostiach. Odvolací súd má za to, že vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, správanie strán sporu pred podaním žaloby a v priebehu konania, je možné konštatovať plný úspech žalovaného v konaní o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam, keď súd prikázal nehnuteľnosti do výlučného vlastníctva žalovaného a uložil mu zároveň povinnosť zaplatiť žalobcovi na vyrovnanie spoluvlastníckeho podielu sumu 30.489,75 eur, pričom žalovaný ešte pred podaním žaloby a aj v priebehu celého konania preukázane a konzistentne navrhoval vyporiadať podielové spoluvlastníctvo v zmysle rozhodnutia súdu, niekoľkokrát navrhol žalobcovi mimosúdnu dohodu a za týmto účelom si vybavil úver, pričom žalobca dohodu opakovane odmietol. Z uvedeného je zrejmé, že žalovaný mal skutočný záujem o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva a práve na strane žalobcu dochádzalo k odmietavému postoju. Preto je za takéhoto stavu spravodlivé, aby žalovaný mal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi. Pokiaľ žalobca namietal, že strany sporu mali len čiastočný úspech v spore, keď súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 30.489,75 eur ako vyrovnávací podiel, a to namiesto sumy 26.805 eur, ktorú chcel žalovaný zaplatiť žalobcovi, odvolací súd sa nestotožnil s odvolacou námietkou. Bez ohľadu na tú skutočnosť, že suma 30.489,75 eur (ako vyrovnávací spoluvlastnícky podiel) bola súdom určená približne so sumou, ktorú navrhol zaplatiť žalovaný, rozhodnutie súdu záviselo od znaleckého dokazovania vo veci, ktoré bolo vykonané v záujme obidvoch podielových spoluvlastníkov, preto malé odchýlenie od návrhu žalovaného a od skutočne priznanej sumy je v tomto prípade nepatrné a nemožno konštatovať čiastočný úspech strán sporu.

13. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP. V odvolacom konaní úspešnému žalovanému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

15. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).